

Koronavirus a jeho dopady na zaměstnavatele VI.

Vláda dne 31. 3. 2020 schválila definitivní verzi Programu Antivirus, který je spuštěn od dnešního dne pro měsíce březen a duben 2020. Žádosti bude možné podávat ode dne 6. 4. 2020. Příspěvky budou poskytovány po dobu trvání překážek v práci v rámci období od 12. 3. 2020 do 30. 4. 2020. Je pravděpodobné, že Program Antivirus bude prodloužen i na měsíc květen 2020.

Zatím byly schváleny režimy A (nucené omezení provozu a karanténa zaměstnanců) a B (související hospodářské potíže). Vláda též uložila příslušným ministrům připravit režim C, kterým se poskytnou kompenzace pro zaměstnavatele, které pokračují v činnosti a u nichž došlo k poklesu produkce.

Podrobné informace k čerpání podpory včetně žádosti budou uveřejněny tento týden.

Obecné podmínky

Podporu z Programu Antivirus mohou získat všichni zaměstnavatelé ve mzdové sféře, u kterých alespoň jeden ze zaměstnanců v pracovním poměru, který je účasten nemocenského a důchodového pojištění podle českých právních předpisů, nevykonává práci v rozsahu jeho týdenní pracovní doby a je na překážkách v práci podle podmínek režimu A nebo B Programu Antivirus. Příspěvky tedy nebudou vypláceny na zaměstnance, kteří se zaměstnavatelem uzavřeli dohodu o pracovní činnosti nebo dohodu o provedení práce.

Podmínky pro čerpání příspěvku jsou následující:

- zaměstnavatel dodrží veškeré povinnosti vyplývající ze zákoníku práce, které souvisejí s poskytováním příspěvku (např. postup při uplatnění překážky v práci, správná výše vyplácené náhrady mzdy),
- zaměstnavatel může žádat příspěvek pouze na zaměstnance, kteří jsou v době, kdy zaměstnavatel podává vyúčtování stále jeho zaměstnanci a nebyla jim ke dni podání tohoto vyúčtování dána výpověď, ani nejsou ve výpovědní době (s výjimkou výpovědi za porušování pracovních povinností),
- zaměstnavatel skutečně vyplatil zaměstnancům náhrady mezd a řádně z nich odvedl povinné pojistné na veřejné zdravotní pojištění a na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti za zaměstnance a za zaměstnavatele,
- zaměstnavatel bude splňovat další podmínky uvedené v žádosti nebo dohodě uzavřené s Úřadem práce ČR („ÚP ČR“) nebo stanovené MPSV.

Příspěvky z Programu Antivirus bude poskytovat ÚP ČR na základě:

- elektronické žádosti, která musí obsahovat doklad o zřízení účtu žadatele, na který bude ÚP ČR zasílat příspěvek,
- uzavřené dohody s ÚP ČR, jejíž návrh se automaticky vygeneruje po vyplnění žádosti,
- vyúčtování vyplacených náhrad mezd včetně povinných odvodů, které bude obsahovat seznam zaměstnanců a jejich rodných čísel nebo evidenčních čísel pojištěnců (pokud není rodné číslo), na které požaduje příspěvek, a čestné prohlášení o vyplacených mzdových prostředcích, včetně odvodů a o vzniku překážek v práci v souladu se zákoníkem práce.

Veškeré úkony budou prováděny dálkovým způsobem prostřednictvím speciální webové aplikace, datových schránek, popřípadě e-mailem s uznávaným elektronickým podpisem. Jiný způsob podání žádosti nebude umožněn.

Při podání žádosti bude předpokládána souvislost všech překážek se šířením nákazy COVID-19 a nebude také nutné prokazovat samotnou existenci a konkrétní důvody překážek v práci. Toto bude důsledně kontrolováno a vyžadováno v průběhu následných kontrol. Při zjištění porušení příslušných právních předpisů nebo podmínek Programu Antivirus ze strany zaměstnavatele, bude zaměstnavatel povinen vrátit poskytnutý příspěvek a mohou mu být uloženy také další sankce (např. pokuta uložená inspektorátem práce, penále za porušení rozpočtových pravidel, trestní stíhání).

Výše příspěvků bude kalkulována ze superhrubé mzdy a bude limitována maximálními částkami stanovenými pro jednotlivé režimy.

U zaměstnavatele mohou být uplatněny různé režimy Programu Antivirus pro jednotlivé skupiny zaměstnanců nebo i různé druhy překážek v práci (např. část zaměstnanců má nařízenou karanténu, část zaměstnanců nemůže pracovat, protože byla nuceně uzavřena prodejna, ve které pracují, a část zaměstnancům pracuje jen částečně v důsledku poklesu poptávky po zboží zaměstnavatele).

Režim A – Nucené omezení provozu a karanténa zaměstnanců

Podmínky

- 1) Zaměstnanec nemohl vykonávat práci z důvodu jiné překážky v práci na straně zaměstnavatele spočívající v uzavření nebo omezení provozu z důvodu mimořádných krizových opatření přijatých vládou, mimořádných opatření přijatých Ministerstvem zdravotnictví či jiným orgánem ochrany veřejného zdraví (např. Krajská hygienická stanice), včetně příslušných orgánů v zahraničí, v souvislosti s COVID-19.

Dle názoru MPSV jde v těchto případech o překážku v práci na straně zaměstnavatele, při které zaměstnancům náleží náhrada mzdy ve výši 100 % průměrného výdělku.

Ve vyúčtování bude nutné uvést číslo příslušného usnesení vlády nebo číslo jednací mimořádného opatření orgánu ochrany veřejného zdraví.

Příklad:

Majitel restaurace musí zavřít svou provozovnu v důsledku mimořádného opatření Ministerstva zdravotnictví (č. j.: MZDR 13361/2020-2/MIN/KAN), případně se rozhodne svůj provoz omezit jen na výdej jídel z výdejového okénka.

- 2) Zaměstnanec nemohl vykonávat práci z důvodu důležité osobní překážky v práci spočívající v nařízení karantény.

Pokud je zaměstnancům nařízena karanténa, je povinen jim zaměstnavatel hradit po dobu prvních 14 kalendářních dnů náhradu mzdy ve výši 60 % redukovaného průměrného výdělku (z této částky se neodvádí záloha na daň z příjmů ze závislé činnosti, ani pojistné na sociální a zdravotní pojištění).

Příklad:

Zaměstnanci byla nařízena karanténa v důsledku onemocnění jeho manželky. Zaměstnavateli je doručeno potvrzení o nařízené karanténě (např. e-Neschopenka od lékaře, kde je uvedeno, že se jedná o karanténu).

Příspěvek

Zaměstnavateli bude poskytnut příspěvek ve výši 80 % vyplacených náhrad mezd včetně odvodů, maximálně však 39 000 Kč měsíčně na jednoho zaměstnance.

Režim B – Související hospodářské potíže

Podmínky

Zaměstnavatel není schopen zaměstnanci přidělovat práci z důvodu hospodářských potíží v důsledku šíření nákazy COVID-19:

- překážka v práci na straně zaměstnavatele vyvolaná nepřítomností významné části jeho zaměstnanců (nejméně 30 %) z důvodu nařízené karantény nebo péče o dítě – zaměstnanci náleží náhrada mzdy ve výši 100 % průměrného výdělku,
- překážka v práci na straně zaměstnavatele způsobená snížením poptávky po výrobcích, službách nebo jiných produktech zaměstnavatele (tzv. částečná nezaměstnanost) - zaměstnavatel může zaměstnancům poskytnout náhradu mzdy ve výši 60 % průměrného výdělku, pokud se na tom dohodne s odbory (např. i v kolektivní smlouvě) nebo tam, kde odbory nepůsobí, může zaměstnavatel vydat vnitřní předpis o částečné nezaměstnanosti. Výše náhrady mzdy je tedy závislá na rozhodnutí zaměstnavatele
- překážka v práci na straně zaměstnavatele způsobená nedostatkem vstupů, např. surovin, výrobků, služeb (tzv. prostoj) -zaměstnanci náleží náhrada mzdy ve výši 80 % průměrného výdělku.

Příklady:

- 1) *Nepřítomnost významné části zaměstnanců – U zaměstnavatele, který zaměstnává 100 zaměstnanců, je nařízena karanténa u 50 z nich. Zaměstnavatel se rozhodne dočasně svůj provoz uzavřít, protože není schopen nadále efektivně vykonávat svou podnikatelskou činnost.*
- 2) *Částečná nezaměstnanost – Výrobní společnost, která produkuje spotřební zboží, zaznamená výrazný pokles v poptávce po jejích výrobcích, protože obchody, do kterých dodává své zboží, jsou zavřené.*
- 3) *Prostoj – Zaměstnavatel nemůže dočasně vyrábět své zboží, protože jeho dodavatel byl nucen uzavřít provoz z důvodu nařízené karantény jeho zaměstnancům a nedodal mu ve sjednané lhůtě potřebné součástky do jeho výrobků.*

Příspěvek

Zaměstnavateli bude poskytnut příspěvek ve výši 60 % vyplacených náhrad mezd včetně odvodů, maximálně však 29 000 Kč měsíčně na jednoho zaměstnance (je otázkou, zda tato maximální částka ještě nebude krácena podle výše poskytované náhrady mzdy).

MPSV je nadále oprávněno dle potřeby měnit pravidla pro poskytování příspěvků z Programu Antivirus. O dalším vývoji programu Antivirus Vás budeme informovat.

Pokud budete mít zájem, rádi Vám pomůžeme s řešením Vaší konkrétní situace, včetně přijetí vhodných opatření a přípravy vnitřních předpisů a instrukcí pro zaměstnance a podání žádosti o příspěvky v příslušném režimu kurzarbeitu. V této krizové době jsme Vám nepřetržitě k dispozici.

Strana 4/4

Za tímto účelem prosím kontaktujte Jakuba Kadlece, e-mail: jakub.kadlec@vilimkovadudak.cz, mobil: (+420) 605 457 096.